

ไฮโอมอร์ในงานทันตกรรมหัตถการ

พีรพงศ์ ຖุประดิษฐ์* กรณล สุจิตรา**

บทคัดย่อ

ไฮโอมอร์เป็นวัสดุที่มีการรวมตัวกันของวัสดุกลาสไออกไซโนเมอร์ซีเมนต์และเรซินคอมโพสิต ไฮโอมอร์ผลิตจากเทคโนโลยีพาร์เรียคเดดกลาสไออกไซโนเมอร์หรือเรียกว่าเทคโนโลยีพาร์เจนท์เทคในโลหะชีนิดนี้จะสร้างวัյภากที่คงตัวของกลาสไออกไซโนเมอร์รวมอยู่ในเรชินแมทริกซ์ของวัสดุบูรณะพันโดยแสงความยาวคลื่น 400-500 นาโนเมตรจะทำให้ไฮโอมอร์เกิดพอลิเมอร์ การยึดติดระหว่างโครงสร้างพันกับไฮโอมอร์จะใช้ระบบบีดดิต ไฮโอมอร์มีคุณสมบัติการปลดปล่อยฟลูออไรต์จากการอัดแทรกโดยจะปล่อยออกมาทันทีหลังจากเกิดปฏิกิริยาการก่อตัวและปล่อยออกม่าต่อเนื่องเหมือนกับกลาสไออกไซโนเมอร์ซีเมนต์แต่ไม่มีคุณสมบัติเบิสิกอเฟฟเฟค นอกจากนี้แล้ว ไฮโอมอร์ยังมีการดูดกลับของฟลูออไรต์ผ่านไฮโดรเจลภายในแมทริกซ์ขึ้นของไฮโอมอร์คือไขขบูรณะพันผุบริเวณรากฟันโดยโรคบริเวณคอฟันที่ไม่ได้เกิดจากฟันผุและฟันผุในฟันหันมีข้อเสียของไฮโอมอร์คือ มีการดูดนำ้า การขยายตัวเหตุน้ำและการสึกกร่อน ดังนั้นจึงควรระวังการใช้ไฮโอมอร์ในผู้ป่วยที่บริโภคอาหารหรือเครื่องดื่มรสเปรี้ยวที่มีค่าความเป็นกรด-เบสน้อยกว่า 7 และระมัดระวังการใช้ไฮโอมอร์ในนักกีฬาว่ายน้ำ

คำนำร่อง: ไฮโอมอร์/ การปลดปล่อยฟลูออไรต์/ พีรพงศ์

บทนำ

ปัจจุบันมีการพัฒนาวัสดุทางทันตกรรมอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะในกลุ่มของวัสดุบูรณะที่มีสีเหมือนฟัน เมื่อไม่นานมานี้มีการพัฒนาวัสดุที่เรียกว่าไฮโอมอร์ (Giomer) มาจากคำว่ากลาสไออกไซโนเมอร์ (Glass ionomer) รวมกับพอลิเมอร์ (polymer)¹ ซึ่งเป็นวัสดุบูรณะพันแบบไฮบริด (hybrid) ระหว่างวัสดุ 2 ชนิด^{2,3} คือกลาสไออกไซโนเมอร์ซีเมนต์ (Glass ionomer cement) กับเรซินคอมโพสิต (Resin composite) เพื่อพัฒนาให้วัสดุมีคุณสมบัติที่เป็นข้อดีของวัสดุบูรณะทั้งสองชนิดคือให้มีการปลดปล่อยฟลูออไรต์ได้เหมือนกลาสไออกไซโนเมอร์ซีเมนต์และให้มีความสวยงามเหมือนเรซินคอมโพสิต ก่อนหน้าที่จะมีการพัฒนาไฮโอมอร์ได้มีการพัฒนาวัสดุบูรณะพันชนิดอื่นที่มีการรวมคุณสมบัติของวัสดุ 2 ชนิดที่กล่าวมาแล้วคือ คอมโพสิตเรซินชนิดดัดแปลงด้วยแก้ว (Polyacid-modified composite resin) หรือคอมโพเมอร์ (Compomer) คอมโพเมอร์มีคุณสมบัติทางพิสิเก็ตและเชิงกลที่เหมือนกับ

เรซินคอมโพสิตและคุณสมบัติการปลดปล่อยฟลูออไรต์จากวัสดุเหมือนกลาสไออกไซโนเมอร์ซีเมนต์ แต่อย่างไรก็ตาม มีการศึกษา^{4,5} พบว่าคอมโพเมอร์มีการปลดปล่อยฟลูออไรต์ได้ดีน้อยและไม่สามารถรับ (recharge) ฟลูออไรต์ใหม่ได้เมื่อเทียบกับกลาสไออกไซโนเมอร์ซีเมนต์ เมื่อพิจารณาในส่วนประกอบของคอมโพเมอร์จะคล้ายคลึงกับเรซินคอมโพสิตมากกว่ากลาสไออกไซโนเมอร์ซีเมนต์ คอมโพเมอร์จึงมีคุณสมบัติค่อนไปทางเรซินคอมโพสิต⁶ ดังนั้น จึงได้มีความพยายามที่จะพัฒนาวัสดุบูรณะพันไฮโอมอร์ขึ้นมาเพื่อให้มีคุณสมบัติที่เป็นข้อดีของวัสดุทั้งกลาสไออกไซโนเมอร์ซีเมนต์และเรซินคอมโพสิต

ส่วนประกอบ

ไฮโอมอร์ผลิตโดยใช้เทคโนโลยีที่เรียกว่า พีร์เจ (PRG) ที่ย้อมมาจากพาร์เรียคเดดกลาสไออกไซโนเมอร์ (pre-reacted glass ionomer)¹ ดังแสดงใน (รูปที่ 1) คือ ขบวนการที่นำแก้วไฮโอมอร์ซีเมนต์ที่ทำให้เกิดปฏิกิริยา

*อาจารย์ ภาควิชาทันตกรรมบูรณะ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

**ศูนย์ศึกษาสรรหาฯ ภาควิชาทันตกรรมบูรณะ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Giomers in operative dentistry

Peerapong Kupradit* Kornkamon Sukjil**

Abstract

Giomer is a portmanteau word describing the hybrid material comprising glass ionomer cement and a resin-based composite. In order to achieve a stable restorative material, pre-reacted glass (PRG) technology is used to create the giomer which is suspended in a resin matrix. Giomers are cured by light-initiated polymerization (at 400-500 nm) of the free radicals in the composite and require the use of a bonding application for adhesion to the tooth structure. The fluoride ions from the giomer arise from the high concentration of fluoride ions in the fillers. This occurs immediately after the setting reaction and continues as fluoride is released from the glass ionomer cement but Giomers did not show an initial fluoride "burst" effect. Importantly, the fluoride is "rechargeable" as a reapplication of fluoride can diffuse into the giomers through the hydrogel matrix. The indications for giomers include (a) restoration of root caries (b) non-carious cervical lesions and (c) deciduous tooth caries. The disadvantages of giomers include (a) water absorption (b) hygroscopic expansion and (c) erosion; consequently, giomers should be used with caution in patients regularly consuming sour foods or drinks ($pH < 7$) and swimmers.

Keywords: Giomer/ Fluoride release/ PRG

Correspondence author

Peerapong Kupradit

Department of Restorative Dentistry

Faculty of Dentistry, Khon Kaen University,

Amphur Muang, Khon Kaen, 40002

Tel. : +66-4320-2405 ext. 11143, 11144

Fax. : +66-4320-2862

E-mail: peekup@kku.ac.th

*Lecturer, Department of Restorative Dentistry, Faculty of Dentistry, Khon Kaen University

**Assistant Professor, Department of Restorative Dentistry, Faculty of Dentistry, Khon Kaen University